

VERENIGING
VOOR DORPSBELANGEN
OOSTERNIJKERK

Visie op Wonen zorg en welzijn in Oosternijkerk

Oosternijkerk..... dat werkt!

Inhoudsopgave

Aanleiding	3
Identiteit Oosternijkerk.....	3
Inwonersaantallen 2000-2014	4
Wonen in Oosternijkerk	
- Huurwoningen - beleid Thús Wonen	5
- Koopwoningen nieuwbouw Lou Sânen fase 2	7
- Koopwoningen oude woningen	8
Bevolkingsopbouw	9
Zorg en welzijn in Oosternijkerk.....	10
Missie en visie	11
Actieplan	12
Slotwoord	13

Aanleiding

In 2013 worden wij als dorpsbelangen geïnformeerd over de kanteling in de zorg. De zorg die al jaren aanbodsgericht werkt is onbetaalbaar geworden en zal gaan kantelen naar vraag gerichte zorg. Uitvoering gaat van de landelijke overheid naar de gemeenten en er moet fors worden bezuinigd.

Eind 2013 start het project De Dongeradeelnemers. Er worden 3 keukentafelgesprekken gehouden in Oosternijkerk, geïnitieerd door zorgbelang Fryslan en St. Welzijn Dongeradeel. Inwoners van ons dorp geven aan wat zij belangrijk vinden om een goed leven in ons dorp te kunnen leiden, zowel jong als oud. Uit deze gesprekken komt heel sterk naar voren dat Oosternijkerk een dorp is waar mensen met plezier wonen en ook graag oud willen worden. In juni 2014 ligt er een plan op tafel (een netwerkanalyse) wat er nodig is om wonen en welzijn te bevorderen. Er wordt hierbij gekeken welke dorpsgenoten wellicht een bijdrage kunnen leveren aan goede initiatieven. Er wordt besloten om dit met een werkgroep "Wonen, zorg en welzijn" verder in kaart te brengen, ondersteund door Reina Hes. Mensen uit de kerk, zorg en dorpsbelang denken na over de toekomst van Oosternijkerk.

In juli 2014 ontvangen bewoners van huurwoningen van Thús Wonen een "bombrief" met de mededeling dat een aantal woningen binnen 1-3 jaar afgestoten of gesloopt zullen worden en een aantal woningen tussen 3-10 jaar.

Eind 2014 neemt Dorpsbelang de regie op zich voor de inbreng op de Sionsbergdag, waarbij de dorpen in Dongeradeel samen de zorg in kaart brengen voor de toekomst.

Identiteit van Oosternijkerk

Om te komen tot een visie over wonen, zorg en welzijn hebben wij eerst onze identiteit beschreven. Want wie zijn wij en wat kenmerkt nu Oosternijkerk en haar inwoners?

Oosternijkerk is een open dorp, de inwoners zijn tolerant en nieuwe inwoners horen er snel bij. Daarnaast is Oosternijkerk een actief en ondernemend dorp met veel verenigingen. Er wordt in Oosternijkerk veel voor en door het dorp georganiseerd, we beschikken over veel organisatietalent. We zijn tevens een jong dorp met veel jonge gezinnen met kinderen in verhouding tot de algemene vergrijzing in tal van andere dorpen.

Er zijn grote familieverbanden en de betrokkenheid van de inwoners is hoog. Het dorpshuis wordt ervaren als de spil van het dorp. Daarnaast zijn de buurtsuper, de kerk, de school en de sportaccommodatie enorm belangrijk en bindend voor inwoners van Oosternijkerk en omliggende dorpen. Voor wat betreft de buurtsuper, de school en de sportaccommodatie heeft Oosternijkerk een regiofunctie.

Oosternijkerk heeft ondernemers die durven ontwikkelen, voorop lopen en bijzonder trouw zijn aan het eigen dorp. De ondernemers zijn erg belangrijk voor Oosternijkerk. Ze zorgen voor werkgelegenheid en zijn vaak betrokken bij het realiseren van activiteiten (sponsoring of beschikbaar stellen van materieel). De ondernemers zijn verenigd in Ondernemersvereniging Oosternijkerk. Deze vereniging heeft een grote diversiteit onder haar leden.

Inwonersaantallen 2000-2014

Ontwikkeling inwoneraantal per kern							
Dorpsgebied	Totaal per 1-1-2000	totaal per 1-1-2011	totaal per 1-1-2014	verschil 2000-2014	% krimp / groei	verschil 2011-2014	% krimp / Groei
Aalsum	157	137	130	-27,00	-17,20	-7,00	-5,11
Anjum	1130	1177	1144	14,00	1,24	-33,00	-2,80
Bornwird	119	120	113	-6,00	-5,04	-7,00	-5,83
Brantgum	239	235	225	-14,00	-5,86	-10,00	-4,26
Dokkum	12437	12616	12615	178,00	1,43	-1,00	-0,01
Ee	994	873	846	-148,00	-14,89	-27,00	-3,09
Engwierum	592	570	581	-11,00	-1,86	11,00	1,93
Foudgum	78	84	81	3,00	3,85	-3,00	-3,57
Hantum	385	381	403	18,00	4,68	22,00	5,77
Hantumeruitburen	67	75	74	7,00	10,45	-1,00	-1,33
Hantumhuizen	239	210	194	-45,00	-18,83	-16,00	-7,62
Hiaure	88	68	68	-20,00	-22,73	0,00	0,00
Holwerd	1702	1660	1630	-72,00	-4,23	-30,00	-1,81
Jouswier	55	48	45	-10,00	-18,18	-3,00	-6,25
Lioessens	381	352	357	-24,00	-6,30	5,00	1,42
Metslawier	858	915	923	65,00	7,58	8,00	0,87
Moddergat	245	244	230	-15,00	-6,12	-14,00	-5,74
Morra	243	234	238	-5,00	-2,06	4,00	1,71
Nes	426	379	367	-59,00	-13,85	-12,00	-3,17
Niawier	403	382	387	-16,00	-3,97	5,00	1,31
Oosternijkerk	890	933	952	62,00	6,97	19,00	2,04
Oostrum	202	219	204	2,00	0,99	-15,00	-6,85
Paesens	277	258	264	-13,00	-4,69	6,00	2,33
Raard	219	222	226	7,00	3,20	4,00	1,80
Ternaard	1365	1450	1438	73,00	5,35	-12,00	-0,83
Waaxens	40	42	39	-1,00	-2,50	-3,00	-7,14
Wetsens	70	71	55	-15,00	-21,43	-16,00	-22,54
Wierum	355	337	336	-19,00	-5,35	-1,00	-0,30
.	0	1	0	0,00			
Totaal	24256	24293	24165	-91,00	-0,38	-128,00	-0,53

Conclusie:

Oosternijkerk is samen met de dorpen Metslawier en Ternaard het dorp waar van 2000-2014 nog flinke groei was. Er zijn 62 bewoners bij gekomen. Oosternijkerk staat in de top drie van groeidorpen. Er is dus zeker geen sprake van krimp.

Oosternijkerk zal naar verwachting de komende jaren nog verder gaan groeien.

- ouderen gaan niet meer naar verzorgingstehuizen in Metslawier of Ternaard
- uitbreiding van woningen in nieuwbouwplan Lou Sânen, fase 2.

Wonen in Oosternijkerk

Huurwoningen Thús Wonen

Het aangekondigde beleid van Thús Wonen is: 500 van de 5500 woningen slopen of verkopen in het verzorgingsgebied van TW. Voor Oosternijkerk hebben zij in eerste instantie aangekondigd dat dit voor 38 van de 50 woningen zal gaan gelden tussen 1 en 10 jaar.

Beleid van TW is gebaseerd op:

- demografische ontwikkelingen,
- krimp,
- vergrijzing
- ontgroening
- vastgoedcrisis
- diverse afdrachten
- weinig verkoop woningen, gevolg geen kasstroom

Beleid van TW is voor Oosternijkerk buiten proportioneel en houdt geen rekening met de identiteit en samenstelling van bevolking.

Wij denken dat dit beleid de leegstand, verpaupering en krimp in de hand werkt.

Beleid TW is geheel gericht op investeren in 5 kernen met veel voorzieningen en houdt geen rekening met wensen van huurders in dorpen. Daarnaast houdt TW zich niet aan de gemaakte afspraken in het woonakkoord.

Tekst uit woonakkoord 2013-2023 Gemeente Dongeradeel:

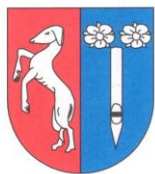
Voor de blauwe dorpen van de gemeente Dongeradeel (Holwerd, Anjum, Metslawier, Ternaard, Oosternijkerk) is het uitgangspunt dat de afname van de voorraad huurwoningen gering is. Waar behoud van huurwoningen in deze dorpen niet wenselijk is kan er verkoop (maatwerk) plaatsvinden waarbij het verkoopvolume maximaal 15% bedraagt. Na 5 jaar zal deze bandbreedte opnieuw worden vastgesteld.

Indien binnen de gestelde termijn van 5 jaar het maximale verkoopvolume is bereikt zal geen verdere verkoop van huurwoningen meer plaatsvinden in Dongeradeel.

Jaarlijks zal gerapporteerd worden hoeveel woningen in de dorpen verkocht, verhuurd en eventueel gesloopt zullen worden. Ook zal Thús Wonen inzage geven in marktinformatie per dorp.

Samenwerken aan goede plannen

De Laatste ontwikkeling is, dat TW haar beleid toch gaat heroverwegen en met de dorpen in gesprek gaat in het 2e kwartaal van 2015.

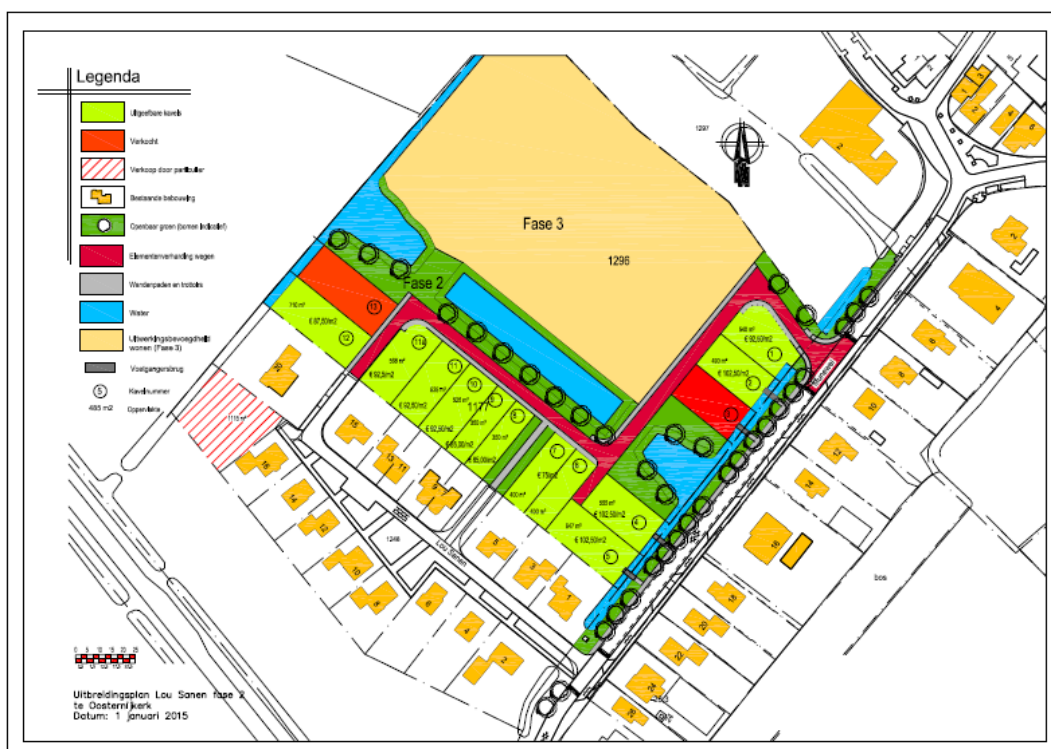

Koopwoningen

Er is jarenlang vraag naar nieuwbouw woningen geweest in Oosternijkerk. Nadat het nieuwbouwplan Lou Sanen fase 1 vol gebouwd was, stagneerde de mogelijkheid om te bouwen vanwege contingentering, maar bleef de vraag naar nieuwe woningen. Dorpsbelang Oosternijkerk heeft zich altijd ingezet voor meer woningen. Enquêtes wezen uit dat inwoners belang hadden bij nieuwe woningen en met name leeftijdsgerelateerde woningen. Door leeftijdsgerelateerde woningen te bouwen zou er een natuurlijke doorstroom van woningen te realiseren zijn doordat er woningen voor jongeren vrij zouden komen.

De gemeente heeft Lou Sanen fase 2 ontwikkeld, maar de vraag naar woningen stagneerde vanwege de bouwcrisis.

Wellicht is het goed om nu opnieuw aandacht te geven aan de mogelijkheden van wonen in Oosternijkerk en nieuwbouwplan Lou Sanen fase 2 media aandacht te geven.

Ontwikkeling oude koopwoningen in Oosternijkerk

De laatste 5 jaar zijn er een aantal oude woningen gekocht en opgeknapt door starters. Deze starters zijn jongeren uit Oosternijkerk, die ervoor kiezen om in het dorp te blijven wonen. Dit is een ontwikkeling waar we enorm blij mee zijn.

De Buorren

Langgrousterwei

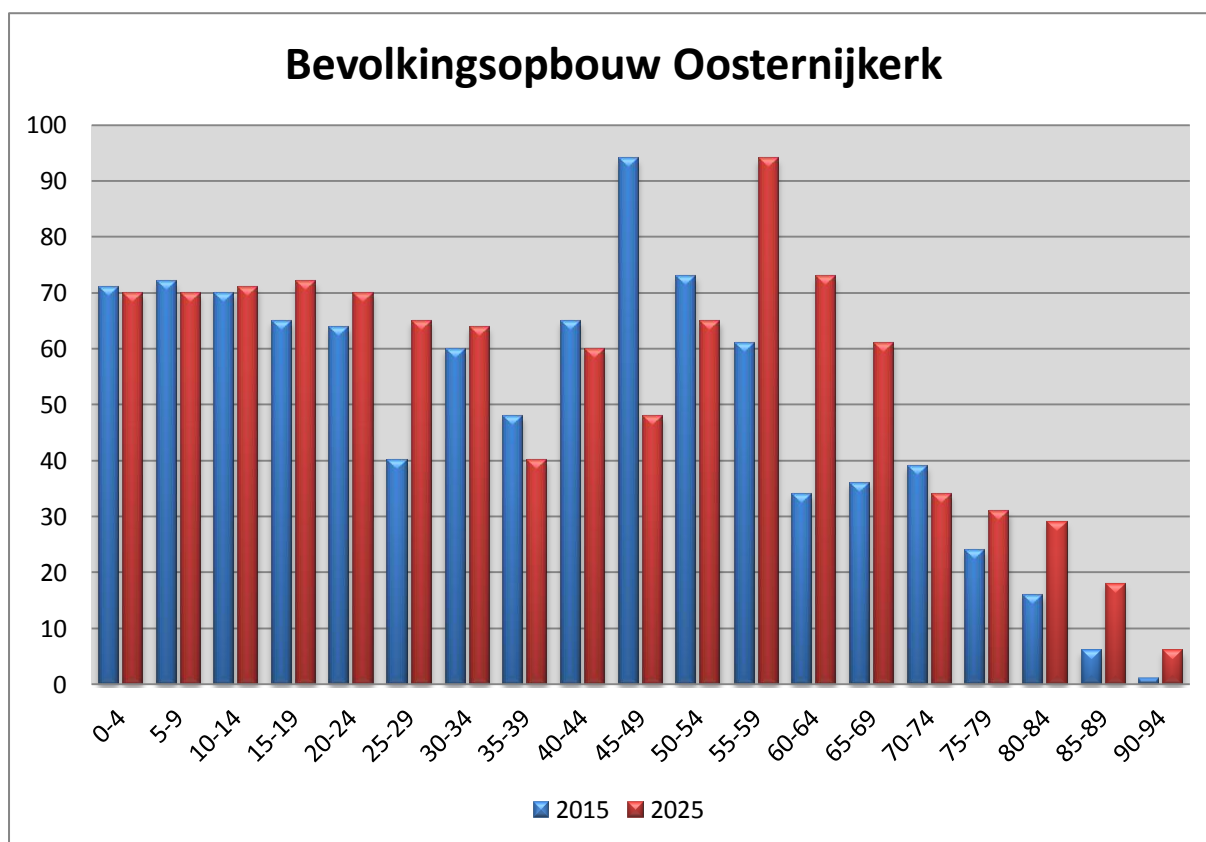

De Buorren

Mûnewei

Uit de grafiek trekken wij de volgende conclusies:

- Het aantal ouderen van 60-75 jaar zal fors gaan stijgen. De ouderen blijven langer thuis wonen, vanwege de ontwikkelingen in de zorg. Ouderen waren tot nu toe genoodzaakt te verhuizen naar Ternaard, Metslawier en Dokkum. Dit betekent voor Oosternijkerk dat er vraag komt naar comfortabele en onderhoudsvriendelijke huizen en tuinen, want veel ouderen hebben aangegeven oud te willen worden in eigen dorp.
- Jongeren blijven in Oosternijkerk wonen of jonge gezinnen vestigen zich in Oosternijkerk. Er is geen krimp. Oosternijkerk zal gaan groeien.

Oosternijkerk werkt aan de toekomst!

Zorg en welzijn in Oosternijkerk

Zorg verlenen kunnen we als dorp niet, dit moet ingekocht door professionals. We kunnen echter wel een zorgzame dorpsgemeenschap creëren met een sterk sociaal netwerk, door omkijken naar elkaar, burenhulp en activiteiten voor ouderen.

Door twee leden van de werkgroep is onderstaand plan voor zorg en welzijn op papier gezet.

Oosternijkerk: Zorgen voor jezelf, maar niet alleen!

Vanuit de gesprekken in Oosternijkerk van het project de Dongeradeelnemers geven de inwoners aan dat men graag goed oud willen worden in eigen dorp.

Goed oud worden betekent een veilige en vertrouwde omgeving, die ook met een verminderde mobiliteit geen belemmeringen mag vormen om mee te kunnen doen met de samenleving (van het dorp).

Dat kan alleen als zorg, wonen en ondersteuning aansluiten bij de mensen in Oosternijkerk, zodat eigen cultuur, religie, identiteit geborgd blijven.

Goed ouder worden heeft een aantal speerpunten (Movisie), namelijk:

- Zelf de regie houden
- Thuis wonen met zorg dichtbij
- Beschikbaarheid van aangepaste woningen
- Problemen voorkomen door preventie en vroegtijdige signalering
- Duidelijke en toegankelijke informatie
- Eén aanspreekpunt en onafhankelijke ondersteuning
- Respectvolle en vriendelijke bejegening
- Samenwerking en afstemming
- Betaalbare zorg
- Versterken van het sociale netwerk

Deze speerpunten sluiten aan bij wat de inwoners van Oosternijkerk willen en passen bij de diverse beleidsplannen van de gemeente Dongeradeel. Kijk naar het WMO-beleidsplan, het visiedocument Wonen, Zorg en welzijn en de Kadernota 'Samen leven, zorg voor elkaar'.

In de laatste zijn de volgende ambities benoemd om een krachtig sociaal domein in Noordoost Friesland te realiseren..

1. *Inwoners kunnen zo lang mogelijk zelfstandig in de samenleving functioneren en participeren met inzet van informele en formele netwerken (inclusieve samenleving).*
2. *Inwoners kunnen zich in voldoende mate ontwikkelen en ontplooien en daarmee een maatschappelijk sterke positie bereiken (sociale en maatschappelijke stijging).*
3. *Inwoners voelen zich actief betrokken bij de samenleving en willen zich zo nodig inzetten voor anderen (versterken en mobiliseren van de eigen kracht).*
4. *Op gebiedsniveau is er goede sociale samenhang en een veilig en gezond leef-en opgroeiklimaat*

Als werkgroep willen we graag aansluiten bij de ambities van de gemeente Dongeradeel, benoemd in de kadernotitie 'Samen leven, zorg voor elkaar' en aansluit bij de speerpunten van goed ouder worden.

Op de korte termijn wil de werkgroep in het dorp realiseren:

- Een dagbesteding voor ouderen
- BurenHulpDienst, inzet vrijwilligers
- Aanspreekpunt voor WMO en gebiedsgericht team
- Eetcafé
- Kaartclub stampotmaaltijd aanbieden
- AED in dorpshuis
- Organiseren van hulp bij tuinonderhoud

Voor de langere termijn is een missie en visie geformuleerd met daaruit voortvloeiend een aantal activiteiten.

Missie en visie op het gebied van wonen, zorg en welzijn

Missie

Dorpsbelang wil een sociale en actieve leefomgeving creëren, waarin bewoners actief, ondernemend en betrokken meewerken aan een leefbare dorpsgemeenschap, waar het fijn en veilig wonen is voor jong en oud.

Visie

Dorpsbelang Oosternijkerk streeft naar een actieve en betrokken dorpsgemeenschap en wil de bewoners nu en in de toekomst in staat stellen om goed en zelfstandig te kunnen wonen zo lang als zij dat zelf willen met eigen regie over het dagelijks leven.

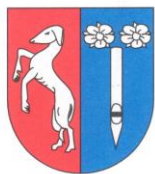
In de nabije toekomst zullen dorpsbewoners meer samenwerken en zorgen voor elkaar. Dorpsbelang zal hierin initiatieven nemen en een informerende rol gaan spelen, tussen inwoners, gemeente, woningcorporatie en zorg- en welzijnsorganisaties.

Actieplan

Actie	Uitwerking actie	Startdatum	Einddatum	Organisatie
DB - Gemeente Dongeradeel				
Aandacht geven aan Lou Sanen fase 2	Dorpsbelang adviseert gemeente Dongeradeel om Lou Sanen fase 2 media aandacht te geven. * Aantrekkelijk wonen in een jong actief dorp * Gunstige prijs voor bouwkvavels * versoepelen van de diverse bouwweisen in dit plan	16-2-2015		Dongeradeel
Informereren woningeigenaren	Dorpsbelang dringt aan op een goede informatievoorziening voor woningeigenaren betreffende aanpassen van eigen woning. * wat zijn de mogelijkheden * wijzen op eigen verantwoordelijkheid	16-2-2015		Dongeradeel
Stimuleren van het zorgen voor elkaar	Dorpsbelang raad de gemeente aan om het mogelijk te maken dat kinderen voor ouders zorgen. * 2 postadressen * kangoeroe woningen * uitbreiding woning voor inwonende ouder of kind	16-2-2015		Dongeradeel
Actie DB- Thus Wonen				
Behouden en updaten van huurwoningen voor ouderen	Dorpsbelang zal bij TW gaan pleiten voor behoud en renovatie van de huurwoningen voor ouderen. Dorpsbelang zal bepleiten dat er geen krimp is, maar dat er groei zal komen onder de ouderen. Dorpsbelang bespreekt plannen voor: - van 3 woningen 2 woningen maken aan Doktersfiif - verlengen woningen aan de Doktersfiif - verbinden van de woningen aan de Doktersfiif middels een galerij op de achterkant en 1 woningen als gezamenlijke huiskamer inrichten voor koffie en maaltijden (zorgcoöperatie)	apr-15		TW
Plannen ontwikkelen voor behouden, renoveren en of verkopen van woningen aan de Grienelei.	Dorpsbelang zal samen met TW plannen maken voor deze woningen. Dorpsbelang wil aandringen op verkoop van deze woningen voor een schappelijke prijs. Daarnaast willen we pleiten voor verduurzamen van deze woningen.	apr-15		TW
Aanwijzen als krimp project	Dorpsbelang is niet overtuigd van krimp in Oosternijkerk. DB zal daarom pleiten voor behoud en renovatie alle huurwoningen. Indien TW moet afstoten in ON, dan zal DB aandringen op de flat aan de Nijbuorren.	apr-15		TW
Dorpsbelang en inwoners				
Kennis vergaren zorgcoöperatie	DB zal kennis vergaren in andere dorpen waar een zorgcoöperatie is opgericht	mrt-15		Reina Hes
Peilen Draagvlak	Dorpsbelang zal regelmatig draagvlak gaan peilen onder de inwoners voor de plannen en initiatieven die genomen worden	feb-15		DB en Werkgroep
Informereren inwoners	Dorpsbelang zal de inwoners regelmatig informeren over de voortgang van de werkgroep en de acties van het dorpsbelang. - jaarlijkse ledenvergadering - in dorpskrant De Doarpsskille - via de website van Oosternijkerk	mrt-15		DB

Slotwoord

Bij het oppakken en de uitvoering van de actiepunten uit dit plan, hebben wij uw steun nodig en is goed overleg met de Gemeente Dongeradeel, Thús Wonen en dorpsbewoners onontbeerlijk.

Wij verwachten dat u onze plannen uit deze visie in overweging zult nemen en dat wij in de nabije toekomst, naar aanleiding van deze visie, in een eendrachtige samenwerking onze plannen geheel of gedeeltelijk kunnen realiseren.

Tot slotte gaat onze dank uit naar de bevolking van Oosternijkerk, de werkgroep Wonen, zorg en welzijn en Reina Hes, mienskipswurker.

Dorpsbelang Oosternijkerk

Dorpsbelang Oosternijkerk, werkt graag met u samen !